№ 20 қосымша Қазақстан
Республикасы "Атамекен" Ұлттық
Кәсіпкерлер палатасы Басқарма
төрағасының міндетін
атқарушының бұйрығына
01.09.2023 ж. № 136

Кәсіптік стандарт: «Автомобиль көлігінің техникалық жағдайын бақылау»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
1) Автомобиль көлік құралы (бұдан әрі-автокөлік құралы) – автобустарды, шағын автобустарды, жеңіл және жүк автомобильдерін, троллейбустарды, автомобиль тіркемелерін, ершікті тартқыштарға жартылай тіркемелерді, сондай-ақ мамандандырылған автомобильдерді (жүктердің белгілі бір түрлерін тасымалдауға арналған) және арнайы автомобильдерді (әртүрлі негізінен көліктік емес жұмыстарды орындауға арналған)қамтитын автомобиль көлігінің жылжымалы құрамының бірлігі;
2) Автомобиль көлігі – қызмет саласы автокөлік құралдары мен инфрақұрылымды пайдалана отырып, жолаушыларды, багажды, жүктерді және пошта жөнелтілімдерін тасымалдауды ұйымдастыру және жүзеге асыру болып табылатын экономика саласы
3) Жол-көлік оқиғасы (бұдан әрі – ЖКО) – көлік құралының жолымен жүру процесінде және оның қатысуымен туындаған, денсаулыққа зиян келтіруге, адамның өліміне, көлік құралдарының, құрылыстардың, жүктердің зақымдалуына не өзге де материалдық залалға әкеп соққан оқиға;
4) Жарамды күй – автокөлік құралдарының агрегаттарының, тораптары мен бөлшектерінің конструкциясына, параметрлеріне, функционалдық мақсаты мен қасиеттеріне қойылатын автокөлік құралдарын техникалық пайдалану қағидаларының және конструкторлық құжаттаманың барлық талаптарына сәйкес келетін техникалық жай-күй;
5) Сенімділік – берілген функциялардың орындалуын, белгіленген жұмыс режимдері мен пайдалану, техникалық қызмет көрсету, жөндеу және сақтау жағдайлары кезінде пайдалану көрсеткіштерінің белгіленген шектерде сақталуын қамтамасыз ететін автокөлік құралының агрегаттарының, тораптары мен бөлшектерінің техникалық жай-күйі
6) Ақаулы күй – автокөлік құралдарын техникалық пайдалану қағидаларының және конструкцияға қойылатын конструкторлық құжаттаманың талаптарының кем дегенде біреуіне сәйкес келмейтін техникалық жай-күй жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге және автокөлік құралдарының қоршаған ортаға зиянды әсерін азайтуға бағытталған
7) Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану – автокөлік құралдарын қауіпсіз пайдалануды ұйымдастыруға және қамтамасыз етуге бағытталған іс-шаралар, техникалық әсерлер (диагностикалау, техникалық қызмет көрсету, жөндеу) кешені
8) Техникалық қызмет көрсету (бұдан әрі - ТҚ) – автокөлік құралдарын жарамды күйде ұстауға, қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, оларды пайдалану және сақтау процесінде қоршаған ортаны қорғауға бағытталған операциялар (техникалық әсерлер) кешені
9) Техникалық жағдайы – пайдалану процесінде өзгеріске ұшыраған қасиеттердің жиынтығы және өндіруші зауыт берген конструкторлық құжаттамада белгіленген, олардың өз функцияларын орындау немесе оларды мақсаты бойынша қолдану мүмкіндігін анықтайтын автокөлік құралының агрегаттарының, тораптары мен бөлшектерінің параметрлері
10) Техникалық қызмет көрсетудің жоспарлы жұмыстары (бұдан әрі-жоспарлы жұмыстар) – орындалуы жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз етуге және автокөлік құралдарының қоршаған ортаға зиянды әсерін азайтуға бағытталған операциялар кешені
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Автомобиль көлігінің техникалық жағдайын бақылау
5. Кәсіптік стандарттың коды: G45111009
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
G Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу
45 Автомобильдер мен мотоциклдерді көтерме және бөлшек саудада сату және оларды жөндеу
45.1 Автомобильдерді сату
45.11 Автомобильдерді және жеңіл автокөлік құралдарын сату
45.11.1 Автомобильдерді және жеңіл автокөлік құралдарын көтерме саудада сату
7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Автомобиль көлігіндегі ішкі техникалық бақылау жөніндегі қызмет. Техникалық ақаулы автокөлік құралдарын жұмысқа жіберудің алдын алуды және көлік құралдарының техникалық жай күйі мен жабдықтарының жол жүрісі қауіпсіздігі талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуді қамтиды
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
1) Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы - 4 СБШ-нің деңгейі
2) Автокөлікті пайдалану және жөндеу жөніндегі инженер - 5 СБШ-нің деңгейі

3) Көлік ұйымдарының бақылау-техникалық пунктінің механигі - 5 СБШ-нің деңгейі
4) Бөлім бастығы (көлікте) - 6 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

<table>
<tr><td colspan="4">9. Кәсіптің карточкасы «Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы»:</td></tr>
<tr><td>Топтың коды:</td><td colspan="3">7200-0</td></tr>
<tr><td>Қызмет атауының коды:</td><td colspan="3">7200-0-024</td></tr>
<tr><td>Кәсіптің атауы:</td><td colspan="3">Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы</td></tr>
<tr><td>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</td><td colspan="3">4</td></tr>
<tr><td>СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:</td><td colspan="3">4.2</td></tr>
<tr><td>БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:</td><td colspan="3">БТБА (52-шығарылым), Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2022 жылғы 15 маусымдағы № 201 бұйрығымен бекітілген Автомотокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы</td></tr>
<tr><td>Кәсіптік білім деңгейі:</td><td>Білім деңгейі:
ТжКБ (орта деңгейдегі маман)</td><td>Мамандық:
-</td><td>Біліктілік:
-</td></tr>
<tr><td>Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Формалды емес және информалы біліммен байланыс:</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:</td><td colspan="3">7200-0-023 - Техникалық бақылау бақылаушысы</td></tr>
<tr><td>Қызметтің негізгі мақсаты:</td><td colspan="3">Автокөлік құралдарының техникалық жағдайын бақылау</td></tr>
<tr><td colspan="4">Еңбек функциялардың сипаттамасы</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Еңбек функцияларының тізбесі:</td><td>Міндетті еңбек функциялары:</td><td colspan="2">1. Автокөлік құралдарының жарамды жай-күйін қамтамасыз ету
2. Жанар-жағармайдың және пайдалану материалдарының шығынын бақылау</td></tr>
<tr><td>Қосымша еңбек функциялары:</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Еңбек функциясы 1: Автокөлік құралдарының жарамды жай-күйін қамтамасыз ету</td><td rowspan="2">Дағды 1:
Автокөлік құралдарының техникалық жағдайын бақылау және тексеру</td><td colspan="2">Машықтар:</td></tr>
<tr><td colspan="2">1. Автокөлік құралдарының, агрегаттардың, тораптардың және бөлшектердің техникалық жай-күйін диагностикалау
2. Автокөлік құралдарының, агрегаттардың, тораптар мен бөлшектердің нақты техникалық жай-күйін анықтау үшін диагностикалық жабдықтар мен бақылау құралдары мен әдістерін таңдау
3. Автокөлік құралдарын рейс алдындағы (ауысым алдындағы) техникалық байқаудан өткізу
4. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету (сату алдындағы, іске қосу кезеңінде, мерзімді, консервациялау алдында) және жоспарлы жөндеу жүргізу мерзімдеріне/кестелеріне бақылауды жүзеге асыру</td></tr>
</table>

		Білімдер:
		1. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі нормативтік құқықтық және нормативтік техникалық актілерді 2. Автомобиль көлігіндегі жол жүрісі қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік актілерді, оның ішінде Қазақстан Республикасының Жол жүрісі туралы Заңын, жол жүрісі қағидаларын және автокөлік құралдарын пайдалануға жіберу жөніндегі негізгі ережелерді 3. Автокөлік құралдарының мақсаты мен пайдалану шарттары 4. Автокөлік құралдарын желіге шығару тәртібі 5. Техникалық жарамды автокөлік құралдарына, агрегаттарға, автокөлік құралдарының тораптары мен бөлшектеріне, оның ішінде конструкторлық құжаттамада және пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарда қамтылған құрылыстарға, конструктивтік ерекшеліктерге және талаптарға 6. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылау әдістері мен құралдары 7. Анықталуға жататын автокөлік құралдарының, олардың агрегаттарының, тораптарының, бөлшектерінің ақауларының түрлерін, ақаулық кодтарын оқу 8. Жол қозғалысы қауіпсіздігі мен экологияға әсер ететін автокөлік құралдарының техникалық жай-күйінің көрсеткіштері 9. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау нормалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Автокөлік құралдарының жүргізушілері мен механиктерінің, жөндеушілерінің жұмысын нұсқау беру және бақылау	Машықтар:
		1. Автокөлік құралдарының жүргізушілері мен механиктеріне, жөндеушілеріне нұсқама жүргізу 2. Автокөлік құралдарының жүргізушілері мен механиктерінің, жөндеушілерінің жұмысын бақылауды жүзеге асыру
		Білімдер:
		1. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету, пайдалану және жөндеу жөніндегі нормативтік құқықтық және нормативтік техникалық актілерді 2. Автомобиль көлігіндегі жол қозғалысы қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік актілер 3. Автокөлік құралдарының мақсаты мен пайдалану шарттары 4. Нұсқама жүргізу тәртібі 5. Автокөлік құралдарының жүргізушілерін, механиктерін және жөндеушілерін жұмысқа жіберу шарттары 6. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау нормалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Зақымдануды, ақауларды жоюға және жөндеуге байланысты процестерді құжаттау	Машықтар:
		1. Зақымдану құжаттамасын және жөндеуге немесе ақаулықтарды жоюға арналған өтінімдерді тиісті тіркеумен ресімдеу 2. Үшінші тарап ұйымдарына Көлік құралдарын күрделі жөндеуге тапсыруға арналған шарттар мен құжаттаманы ресімдеу 3. Көлік құралдарын күрделі жөндеуден қабылдауға арналған құжаттаманы ресімдеу

		Білімдер:
		1. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану қағидалары 2. Автокөлік құралдарын жөндеуге тапсыру, жөндеуге автокөлік құралдарының бағыттарын, ақаулы ведомостарды, жөндеуге өтінімдерді және қосалқы бөлшектерді ресімдеу тәртібі 3. Құжаттаманы, Көлік құралдарын қабылдау-тапсыру актілерін, жөндеуге өтінімдерді, Тапсырыс-нарядтарды, кепілдік жөндеуге өтінімдерді ресімдеу және оларды тіркеу тәртібі 4. Бөгде ұйымдардың күшімен күрделі жөндеуге шарттар жасасу тәртібін 5. Дербес компьютер және кеңсе бағдарламалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 4: Автокөлік құралдарын желіде (жұмыста)бақылау	Машықтар:
		1. Автомобильдерді желіден шығару және қайтару кезіндегі техникалық жағдайды бақылау журналын жүргізу 2. Жол құжаттамасын, борттық журналдарды ресімдеу, беру, қабылдау, өңдеу 3. Жол парағында не автокөлік құралының борттық журналында рейс алдындағы (ауысым алдындағы) техникалық байқаудан өткені туралы белгі қою
		Білімдер:
		1. Автокөлік құралдарын желіге шығару және желіден қабылдау тәртібі 2. Жол парақтарын, борттық журналдарды ресімдеу, беру, қабылдау және өңдеу тәртібі 3. Жол парағында не автокөлік құралының борттық журналында рейс алдындағы (ауысым алдындағы) техникалық байқаудан өткені туралы белгі қою тәртібін
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 5: Жөндеуден және түпкілікті құрастырудан кейін қызмет көрсетілетін автокөлік құралдарының тораптары мен агрегаттарын бақылау, қабылдау	Машықтар:
		1. Жөндеуден және түпкілікті құрастырудан кейін қызмет көрсетілетін автокөлік құралдарының тораптары мен агрегаттарын қабылдау барысында жұмыстардың сапасын тексеру 2. Жұмыстардың ықтимал қосымша көлемін анықтау үшін техникалық қызмет көрсетуге бағытталған автокөлік құралдарына тексеру жүргізу
		Білімдер:
		1. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану қағидалары 2. Нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық құжаттарда, конструкторлық құжаттамада және пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарда белгіленген автокөлік құралдарының, олардың тораптары мен агрегаттарының техникалық жай-күйіне қойылатын талаптарды білу 3. Автокөлік құралдарының құрылысын, конструктивтік ерекшеліктерін, жол қозғалысы қауіпсіздігі мен экологияға әсер ететін автокөлік құралдарының техникалық жай-күйінің көрсеткіштерін 4. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жұмыс істеуіне, жөндеуден кейін автокөлік құралдарын қабылдауға бақылау жүргізу әдістері 5. Автокөлік құралдарына, олардың агрегаттарына, тораптары мен бөлшектеріне техникалық қызмет көрсету немесе жөндеу сапасына жарнамалық құжаттарды ресімдеу тәртібі

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Жанар-жағармайдың және пайдалану материалдарының шығынын бақылау	Дағды 1: Жанар-жағармай және пайдалану материалдарының шығынын тексеру	Машықтар:
		1. Өлшеу құралдарының көмегімен жанармай бағындағы отынның болуын анықтаңыз және мөлшерін өлшеңіз 2. Отын шығынын рейстен кейінгі бақылауды жүргізу 3. Автокөлік құралдарының жұмысын, оның ішінде спутниктік мониторинг жүйелерін пайдалана отырып бақылау және оларды пайдалану шарттарын ескере отырып, белгіленген нормативтер бойынша отын шығынын есептеуді жүргізу 4. Жұмыс орындарында жұмысшыларға, жүргізушілерге нұсқаулық жүргізу
		Білімдер:
		1. Осы көлікке арналған техникалық құжаттамада көзделген не кәсіпорынның есептік саясатында белгіленген шикізат, материалдар мен отын шығысының техникалық және технологиялық нормаларын бекіту туралы не "шығыстар нормаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 11 тамыздағы № 1210 қаулысымен айқындалған автокөлік құралдарын техникалық пайдалану кезінде жанар-жағармай материалдарының, қосалқы бөлшектер мен шиналардың шығыс нормаларын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары үшін жанар-жағармай материалдары және автокөлікті ұстауға арналған шығыстар" 2. Жанар-жағармай материалдарының шығынын бақылаудың қазіргі заманғы тәсілдері (қазіргі заманғы жабдықтар мен есептеу аспаптарын, спутниктік мониторинг жүйелерін және т. б. пайдалануға негізделген) 3. Автокөлік құралдарының техникалық сипаттамаларын, конструктивтік ерекшеліктерін, мақсаты мен жұмыс режимдерін, автокөлік құралдарын техникалық пайдалану қағидаларын 4. Ішкі еңбек тәртібі, Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Құжаттық рәсімдеу	Машықтар:
		1. Жанар-жағармай және пайдалану материалдарын сатып алу, отын шығынын және пайдалану материалдарын есепке алу жөніндегі құжаттаманы жүргізу мүмкіндігі
		Білімдер:
		1. Шығыс материалдарына, қосалқы бөлшектерге, шиналарға өтінімдер жасау тәртібі 2. Жанар-жағармай және пайдалану материалдарының шығысын құжаттамалық ресімдеу тәртібі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Логикалық ойлау Жақсы жады Дәлдік Зейін Ұқыптылық Міндеттеме	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5.1	Автокөлікті пайдалану және жөндеу жөніндегі Инженер	
	5.2	Механик-бақылаушы	
	6.1	Техникалық бақылау бөлімінің бастығы	
	6.2	Бас механик	
	7.1	Бас инженер	
	7.2	Директор (бас директор, басқарушы)	
10. Кәсіптің карточкасы «Автокөлікті пайдалану және жөндеу жөніндегі инженер»:			
Топтың коды:	2144-6		
Қызмет атауының коды:	2144-6-009		
Кәсіптің атауы:	Автокөлікті пайдалану және жөндеу жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	5.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығымен бекітілген ҚК Инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2144-6-011 - Инженер-автомеханик		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіпорынның автокөлік құралдарын пайдалануға және жөндеуге байланысты қызметті басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіпорынның автокөлік құралдарын пайдалану және жөндеу процестерін басқару 2. Кәсіпорынның автокөлік құралдары паркін басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Кәсіпорынның автокөлік құралдарын пайдалану және жөндеу процестерін басқару	Дағды 1: Автокөлік құралдарын пайдалану процесіне басшылық жасау	Машықтар: 1. Автокөлік құралдарын пайдалану жоспарлары-кестелерін жасау, оның ішінде тасымалдауды ауысымдық-тәуліктік жоспарлауды жүзеге асыру 2. Жүргізушілердің еңбек және демалыс режимін сақтауын бақылауды жүзеге асыру 3. Жол құжаттамасының, борттық журналдардың жүргізілуіне бақылауды жүзеге асыру 4. Жылжымалы құрамның жұмысы бойынша есептілікті жүргізу	

Білімдер:	
1. Қызмет салалары, кәсіпорын құрылымдары 2. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, басқару және еңбек негіздері 3. Автокөлік құралдарының жіктелуі, негізгі сипаттамалары және техникалық параметрлері 4. Қазақстан Республикасының автомобиль жолдарымен жүруге арналған автокөлік құралдарының рұқсат етілген параметрлері 5. Жүргізушілердің еңбегі мен демалысын ұйымдастыру, сондай-ақ тахографтарды қолдану қағидалары 6. Автомобиль көлігімен қауіпті жүктерді, жолаушылар мен багажды, жүктерді тасымалдау ережесі 7. Автомобиль көлігі саласындағы техникалық регламенттер, кәсіпорында қолданылатын стандарттар мен техникалық шарттар 8. Қазақстан Республикасының аумағында ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру және жүзеге асыру тәртібі 9. Автомобильдерді желіден, жол парақтарынан, борттық журналдардан шығару және қайтару кезінде техникалық жай-күйді бақылау журналын жүргізу тәртібі 10. Ішкі еңбек тәртібі, еңбек заңнамасының нормалары, оның ішінде еңбекті қорғау, техника жөніндегі қағидалар қауіпсіздік, өндірістік санитария және өрттен қорғау	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану процесіне басшылық жасау	Машықтар: 1. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану жөніндегі нормативтік құқықтық, нормативтік құжаттарды іс жүзінде қолдану 2. Автокөлік құралдарын желіге шығарар алдында олардың техникалық жай-күйін тексеруді ұйымдастыру және оған басшылық жасау 3. Жұмыс аяқталғаннан кейін автокөлік құралдарын желіден қабылдау кезінде автокөлік құралдарының ақауларын анықтау процесін ұйымдастыру және басқару 4. Желіде анықталған және желіден автокөлік құралдарының ақаулары бойынша статистикалық деректерге талдау жүргізу, ақаулардың пайда болу себептерін анықтау, оларды жою жөнінде шаралар әзірлеу және қабылдау 5. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету рәсімдерін бақылау (қажетті қызмет түрлерін орындау, кестелерді, операциялар тізімін сақтау және т. б.) 6. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану мен жөндеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша техникалық және ұйымдастырушылық көмек көрсету 7. Автокөлік құралдарының жарамды жай-күйін, қозғалыс қауіпсіздігін және қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз етуге қатысты қадағалау органдарының нұсқамаларының, ұсынымдары мен нұсқауларының орындалуын бақылау 8. Автокөлік құралдарын пайдалануға байланысты тәуекелдерді бағалауды жүргізу, пайдалану қауіпсіздігіне әсер ететін анықталған техникалық кемшіліктерді жою жөніндегі іс-шараларды әзірлеу 9. Кәсіпорынның автокөлік құралдарын пайдалануға байланысты жол-көлік оқиғаларына талдау жүргізу, ЖКО себептерін анықтау және жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру саласындағы іс-шараларды әзірлеу 10. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бағалау мақсатында байқаулар ұйымдастыру 11. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану және жөндеу жөніндегі басшылық құжаттардың сақталуын бақылау

		Білімдер:
		1. Кәсіпорынның техникалық даму перспективалары 2. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі нормативтік құқықтық және нормативтік техникалық актілерді 3. Автомобиль көлігіндегі жол жүрісі қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік актілерді, оның ішінде автокөлік құралдарын пайдалануға жіберу жөніндегі негізгі ережелерді 4. Автокөлік құралдарының мақсаты мен пайдалану шарттары 5. Автокөлік құралдарын желіге шығару тәртібі 6. Техникалық жарамды автокөлік құралдарына, агрегаттарға, автокөлік құралдарының тораптары мен бөлшектеріне, оның ішінде конструкторлық құжаттамада және пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарда қамтылған құрылыстарға, конструктивтік ерекшеліктерге және талаптарға 7. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылау әдістері мен құралдары 8. Анықталуға жататын автокөлік құралдарының, олардың агрегаттарының, тораптарының, бөлшектерінің ақауларының түрлерін, ақаулық кодтарын оқу 9. Жол қозғалысы қауіпсіздігі мен экологияға әсер ететін автокөлік құралдарының техникалық жай-күйінің көрсеткіштері 10. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау нормалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Автокөлік құралдарын жөндеу процесіне басшылық жасау	Машықтар:
		1. Автокөлік құралдарын жөндеуге қоюдың техникалық жай-күйі мен мерзімдерін айқындау 2. Жөндеу жұмыстарын, оның ішінде бөгде ұйымдардың күшімен жүргізуді ұйымдастыру 3. Автокөлік құралдарын қажетті қосалқы бөлшектермен және материалдармен қамтамасыз ету процесін ұйымдастыру 4. Автокөлік құралдарын жөндеу жұмыстарының көлемі мен сапасын анықтау және талдау, пайдалану және жөндеу мерзімдерін ұзарту бойынша ұсыныстар әзірлеу
		Білімдер:
		1. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану қағидалары 2. Жөндеу жұмыстарын жоспарлау әдістері 3. Автокөлік құралдарын жөндеуге тапсыру, автокөлік құралдарының жөндеуге жолдамаларын ресімдеу тәртібі 4. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жұмыс істеуіне, жөндеуден кейін автокөлік құралдарын қабылдауға бақылау жүргізу әдістері 5. Құжаттаманы, жөндеуге және қосалқы бөлшектерге өтінімдерді, Тапсырыс-нарядтарды, кепілдік жөндеуге өтінімдерді ресімдеу және оларды тіркеу тәртібі 6. Автокөлік құралдарын қабылдау-беру актілерін ресімдеу тәртібі 7. Бөгде ұйымдардың күшімен жөндеуге шарттар жасасу тәртібін 8. Автокөлік құралдарына, олардың агрегаттарына, тораптары мен бөлшектеріне техникалық қызмет көрсету немесе жөндеу сапасына жарнамалық құжаттарды ресімдеу тәртібі 9. Дербес компьютер және кеңсе бағдарламалары

Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 4: Автокөлік құралдарын пайдалану және жөндеу процестеріне тартылған жүргізушілер мен басқа да қызметкерлердің жұмысын бақылау	Машықтар:
	1. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану саласында жүргізушілердің, автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушының, механиктердің және кәсіпорынның басқа да қызметкерлерінің біліміне тексеру жүргізу, олардың техникалық білім деңгейін арттыру 2. Қызметкерлерге нұсқаулық жүргізу 3. Автокөлік құралдарын пайдалану және жөндеу процестеріне тартылған жүргізушілер мен басқа да қызметкерлердің жұмысын бақылауды жүзеге асыру 4. Өндірістік және еңбек тәртібін нығайтуға ықпал ету
	Білімдер:
	1. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету, пайдалану және жөндеу жөніндегі нормативтік құқықтық және нормативтік техникалық актілерді 2. Автомобиль көлігіндегі жол жүрісі қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік актілерді, оның ішінде автокөлік құралдарын пайдалануға жіберу жөніндегі негізгі ережелерді 3. Автокөлік құралдарының мақсаты мен пайдалану шарттары 4. Нұсқаулықты өткізу тәртібі 5. Жүргізушілер мен басқа да қызметкерлерді лауазымдық міндеттерін атқаруға жіберу шарттары 6. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау нормалары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 5: Жанар-жағармай және пайдалану материалдарының шығынын бақылау	Машықтар:
	1. Автокөлік құралдарын пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу процесінде жанар-жағармай және пайдалану материалдарының шығынын бақылау процесін ұйымдастыру және басқару 2. Автокөлік құралдарының жұмысын, оның ішінде спутниктік мониторинг жүйелерін пайдалана отырып бақылау және оларды пайдалану шарттарын ескере отырып, белгіленген нормативтер бойынша отын шығынын есептеуді жүргізу 3. Жұмыс орындарында жұмысшыларға, жүргізушілерге нұсқаулық жүргізу

		Білімдер:
		1. Осы көлікке арналған техникалық құжаттамада көзделген не кәсіпорынның есептік саясатында белгіленген шикізат, материалдар мен отын шығысының техникалық және технологиялық нормаларын бекіту туралы не "шығыстар нормаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 11 тамыздағы № 1210 қаулысымен айқындалған автокөлік құралдарын техникалық пайдалану кезінде жанар-жағармай материалдарының, қосалқы бөлшектер мен шиналардың шығыс нормаларын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары үшін жанар-жағармай материалдары және автокөлікті ұстауға арналған шығыстар" 2. Жанар-жағармай материалдарының шығынын бақылаудың қазіргі заманғы тәсілдері (қазіргі заманғы жабдықтар мен есептеу аспаптарын, спутниктік мониторинг жүйелерін және т. б. пайдалануға негізделген) 3. Шығыс материалдарына, қосалқы бөлшектерге, шиналарға өтінімдер жасау тәртібі 4. Отын шығынын және пайдалану материалдарын есепке алу жөніндегі құжаттама 5. Автокөлік құралдарының техникалық сипаттамаларын, конструктивтік ерекшеліктерін, мақсаты мен жұмыс режимдерін, автокөлік құралдарын техникалық пайдалану қағидаларын 6. Ішкі еңбек тәртібі, Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 6: Автокөлік құралдарын желіге шығару бойынша бақылау бекеттерінің жұмысын бақылау	Машықтар:
		1. Автокөлік құралдарын желіге шығару бойынша бақылау бекеттерінің сапасыз жұмысын және сапасыз жұмыс себептерін анықтау 2. бақылау бекеттерінің сапасыз жұмысын жою жөніндегі шараларды әзірлеу енгізу
		Білімдер:
		1. Автокөлік құралдарын желіге шығару тәртібі 2. Бақылау бекеттерінің жұмыс тәртібі 3. Ішкі еңбек тәртібі, бақылау бекеттері қызметкерлерінің лауазымдық міндеттері 4. Қолданыстағы технологиялар мен жабдықтарды жаңғыртудың нысандары мен тәсілдері 5. Еңбек тәртібін нығайту әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Кәсіпорынның автокөлік құралдары паркін басқару	Дағды 1: Кәсіпорынның автокөлік құралдары паркін жинақтау және жаңғырту	Машықтар:
		1. Кәсіпорынның автокөлік паркіне қажеттілігін, оның сипаттамаларын анықтаңыз 2. Жаңа автокөлік құралдарын қабылдауға қатысу дағдысы 3. Автокөлік құралдарын есептен шығаруға қатысу дағдысы

		Білімдер:
		1. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері 2. Кәсіпорын жұмысының ағымдағы және перспективалық көрсеткіштері, даму жоспарлары 3. Автокөлік құралдарының жіктелуі, негізгі сипаттамалары және техникалық параметрлері 4. Жылжымалы құрам паркін толықтыруға, жабдыққа, материалдарға, қосалқы бөлшектерге өтінімдер мен сметалар жасау тәртібі 5. Ресурс әзірлеген автокөлік құралдары мен жиынтықтауыштарды қабылдау және есептен шығару тәртібі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Кәсіпорынның автокөлік құралдарын пайдалану тиімділігін арттыру	Машықтар:
		1. Автокөлік құралдарының бос жүрістерін және тасымалдауға, техникалық қызмет көрсетуге және жөндеуге арналған жалпы шығындарды, жанар-жағармай және пайдалану материалдарын қысқарту жөніндегі шараларды әзірлеу және енгізу 2. Заманауи техникалық құрылғылардың көмегімен автокөлік құралдарының орналасқан жерін диспетчерлеу және қадағалау құралдарын қолдану 3. Автокөлік құралдарын пайдалану тиімділігін бағалауды және бақылауды жүзеге асыру
		Білімдер:
		1. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері 2. Негізгі технологиялық процестер 3. Жанар-жағармай материалдарының шығынын бақылаудың қазіргі заманғы тәсілдері 4. Қазіргі заманғы диспетчерлеу жүйелері мен автокөліктің орналасқан жерін бақылау құралдары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Логикалық ойлау Жақсы жады Дәлдік Сауаттылық Зейін Ұқыптылық Міндеттеме	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4.2	Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы
	5.2	Механик-бақылаушы
	6.1	Техникалық бақылау бөлімінің бастығы
	6.2	Негізгі механика
	7.1	Бас инженер
	7.2	Директор (бас директор, басқарушы)
11. Кәсіптің карточкасы «Көлік ұйымдарының бақылау-техникалық пунктінің механигі»:		
Топтың коды:	3115-6	
Қызмет атауының коды:	3115-6-003	
Кәсіптің атауы:	Көлік ұйымдарының бақылау-техникалық пунктінің механигі	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	5.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	52-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (52-шығарылым) бекіту туралы" 2022 жылғы 15 маусымдағы № 201 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 16 маусымда № 28475 болып тіркелді. Автомотокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы		
	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығымен бекітілген ҚК 153. Механик		
	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығымен бекітілген ҚК 138.Жөндеу инженері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіпорынның автомобиль көлігінің апатсыз және сенімді жұмысын, оның дұрыс пайдаланылуын, уақтылы сапалы жөндеу мен техникалық қызмет көрсетуді қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Автокөлік құралдарының апатсыз және сенімді жұмысын қамтамасыз ету 2. Кәсіпорынның автокөлік құралдары паркін басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Автокөлік құралдарының апатсыз және сенімді жұмысын қамтамасыз ету	Дағды 1: Автокөлік құралдарын техникалық пайдалануды ұйымдастыру	Машықтар:	
		1. Кәсіпорын балансындағы автокөлік құралдарының есебін ұйымдастыру 2. Автокөлік құралдарының қозғалысын бақылау 3. Кәсіпорында техникалық бақылауды ұйымдастыру, автокөлік құралдарын есепке алу саласында құжаттама жасауды және жүргізуді ұйымдастыру 4. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін, оның ішінде желіге шығар алдында тексеруді ұйымдастыру және жүзеге асыру 5. Жұмыс аяқталғаннан кейін желіден қабылдау кезінде автокөлік құралдарының ақауларын анықтауды ұйымдастыру 6. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету рәсімдерінің сақталуын бақылау (қажетті қызмет түрлерін орындау, кестелерді, операциялар тізімін сақтау және т. б.)	

	Білімдер:
	1. Автокөлік құралдарының жіктелуі, негізгі сипаттамалары және техникалық параметрлері 2. Автокөлік құралдарын техникалық бақылау саласында құжаттаманы ұйымдастыру және жүргізу тәртібі 3. Автомобильдерді желіден, жол парақтарынан, борттық журналдардан шығару және қайтару кезінде техникалық жай-күйді бақылау журналын жүргізу тәртібі 4. Автомобиль көлігі саласындағы техникалық регламенттер, кәсіпорында қолданылатын стандарттар мен техникалық шарттар 5. Қазақстан Республикасының автомобиль жолдарымен жүруге арналған автокөлік құралдарының рұқсат етілген параметрлері 6. Жүргізушілердің еңбегі мен демалысын ұйымдастыру, сондай-ақ тахографтарды қолдану қағидалары 7. Автомобиль көлігімен қауіпті жүктерді, жолаушылар мен багажды, жүктерді тасымалдау ережесі 8. Қазақстан Республикасының аумағында ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру және жүзеге асыру тәртібі 9. Ішкі еңбек тәртібі, еңбек заңнамасының нормалары, оның ішінде еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өрттен қорғау жөніндегі қағидалар
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Автокөлік құралдарын жөндеуді ұйымдастыру	Машықтар:
	1. Автокөлік құралдарын жөндеуге қоюдың техникалық жай-күйі мен мерзімдерін айқындау 2. Жөндеу жұмыстарын, оның ішінде бөгде ұйымдардың күшімен жүргізуді ұйымдастыру 3. Автокөлік құралдарын қажетті қосалқы бөлшектермен және материалдармен қамтамасыз ету процесін бақылау 4. Автокөлік құралдарын жөндеу жұмыстарының көлемі мен сапасын анықтау және талдау, пайдалану және жөндеу мерзімдерін ұзарту бойынша іс-шараларды енгізу
	Білімдер:
	1. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану қағидалары 2. Жөндеу жұмыстарын жоспарлау әдістері 3. Автокөлік құралдарын жөндеуге тапсыру, автокөлік құралдарының жөндеуге жолдамаларын ресімдеу тәртібі 4. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жұмыс істеуіне, жөндеуден кейін автокөлік құралдарын қабылдауға бақылау жүргізу әдістері 5. Құжаттаманы, жөндеуге және қосалқы бөлшектерге өтінімдерді, Тапсырыс-нарядтарды, кепілдік жөндеуге өтінімдерді ресімдеу және оларды тіркеу тәртібі 6. Автокөлік құралдарын қабылдау-беру актілерін ресімдеу тәртібі 7. Бөгде ұйымдардың күшімен жөндеуге шарттар жасасу тәртібін 8. Автокөлік құралдарына, олардың агрегаттарына, тораптары мен бөлшектеріне техникалық қызмет көрсету немесе жөндеу сапасына жарнамалық құжаттарды ресімдеу тәртібі 9. Дербес компьютер және кеңсе бағдарламалары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 3: Жанар-жағармай және пайдалану материалдарының шығынын бақылау	Машықтар:
		1. Автокөлік құралдарын пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу процесінде жанар-жағармай және пайдалану материалдарының шығынын бақылау процесін ұйымдастыру және басқару 2. Автокөлік құралдарының жұмысын бақылау, оларды пайдалану шарттарын ескере отырып, белгіленген нормативтер бойынша отын шығынын есептеуді жүргізу 3. Жұмыс орнында жұмысшыларға, жүргізушілерге жанар-жағармай және пайдалану материалдарын, қосалқы бөлшектерді, құралдарды пайдалану мәселелері бойынша нұсқама жүргізу
		Білімдер:
		1. Осы көлікке арналған техникалық құжаттамада көзделген не кәсіпорынның есептік саясатында белгіленген шикізат, материалдар мен отын шығысының техникалық және технологиялық нормаларын бекіту туралы не "шығыстар нормаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 11 тамыздағы № 1210 қаулысымен айқындалған автокөлік құралдарын техникалық пайдалану кезінде жанар-жағармай материалдарының, қосалқы бөлшектер мен шиналардың шығыс нормаларын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары үшін жанар-жағармай материалдары және автокөлікті ұстауға арналған шығыстар" 2. Жанар-жағармай материалдарының шығынын бақылаудың қазіргі заманғы тәсілдері (қазіргі заманғы жабдықтар мен есептеу аспаптарын, спутниктік мониторинг жүйелерін және т. б. пайдалануға негізделген) 3. Шығыс материалдарына, қосалқы бөлшектерге, шиналарға өтінімдер жасау тәртібі 4. Отын шығынын және пайдалану материалдарын есепке алу жөніндегі құжаттама 5. Автокөлік құралдарының техникалық сипаттамаларын, конструктивтік ерекшеліктерін, мақсаты мен жұмыс режимдерін, автокөлік құралдарын техникалық пайдалану қағидаларын 6. Ішкі еңбек тәртібі, Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 4: Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану және жөндеу процестеріне тартылған жүргізушілер мен басқа да қызметкерлердің жұмысын бақылау	Машықтар:
		1. Жүргізушілердің автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсетудің және ағымдағы жөндеудің белгіленген түрлерін орындауын бақылау 2. Жүргізушілердің еңбек және демалыс режимін сақтауын бақылауды жүзеге асыру 3. Жол құжаттамасының, борттық журналдардың жүргізілуіне бақылауды жүзеге асыру 4. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану саласында жүргізушілердің, автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушының, кәсіпорынның басқа да қызметкерлерінің білімін тексеруді жүргізу, олардың техникалық білім деңгейін арттыру 5. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану және жөндеу мәселелері бойынша қызметкерлерге нұсқама жүргізу 6. Автокөлік құралдарын жөндеу процесіне тартылған қызметкерлердің жұмысына бақылауды жүзеге асыру 7. Өндірістік және еңбек тәртібін нығайтуға ықпал ету

		Білімдер:
		1. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету, пайдалану және жөндеу жөніндегі нормативтік құқықтық және нормативтік техникалық актілерді 2. Автомобиль көлігіндегі жол жүрісі қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік актілерді, оның ішінде автокөлік құралдарын пайдалануға жіберу жөніндегі негізгі ережелерді 3. Автокөлік құралдарының мақсаты мен пайдалану шарттары 4. Нұсқаулықты өткізу тәртібі 5. Жүргізушілер мен басқа да қызметкерлерді лауазымдық міндеттерін атқаруға жіберу шарттары 6. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау нормалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Кәсіпорынның автокөлік құралдары паркін басқару	Дағды 1: Кәсіпорынның автокөлік құралдары паркін жинақтау және жаңғырту	Машықтар:
		1. Кәсіпорынның автокөлік паркіне қажеттілігін, оның сипаттамаларын анықтаңыз 2. Жаңа автокөлік құралдарын қабылдауға қатысу дағдысы 3. Автокөлік құралдарын есептен шығаруға қатысу дағдысы
		Білімдер:
		1. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері 2. Кәсіпорын жұмысының ағымдағы және перспективалық көрсеткіштері, даму жоспарлары 3. Автокөлік құралдарының жіктелуі, негізгі сипаттамалары және техникалық параметрлері 4. Жылжымалы құрам паркін толықтыруға, жабдыққа, материалдарға, қосалқы бөлшектерге өтінімдер мен сметалар жасау тәртібі 5. Ресурс әзірлеген автокөлік құралдары мен жиынтықтауыштарды қабылдау және есептен шығару тәртібі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Кәсіпорынның автокөлік құралдарын пайдалану тиімділігін арттыру	Машықтар:
		1. Автокөлік құралдарының бос жүрістерін және тасымалдауға, техникалық қызмет көрсетуге және жөндеуге арналған жалпы шығындарды, жанар-жағармай және пайдалану материалдарын қысқарту жөніндегі шараларды әзірлеу және енгізу 2. Заманауи техникалық құрылғылардың көмегімен автокөлік құралдарының орналасқан жерін диспетчерлеу және қадағалау құралдарын қолдану 3. Автокөлік құралдарын пайдалану тиімділігін бағалауды және бақылауды жүзеге асыру
		Білімдер:
		1. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері 2. Негізгі технологиялық процестер 3. Жанар-жағармай материалдарының шығынын бақылаудың қазіргі заманғы тәсілдері 4. Қазіргі заманғы диспетчерлеу жүйелері мен автокөліктің орналасқан жерін бақылау құралдары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Міндеттеме Логикалық ойлау Жақсы жады Дәлдік Зейін Ұқыптылық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4.2	Автомотокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы, 5 разряд	
	5.1	Автокөлікті пайдалану және жөндеу жөніндегі Инженер	
	6.1	Техникалық бақылау бөлімінің бастығы	
	6.2	Техникалық бақылау бөлімінің бастығы	
	7.1	Бас механик	
	7.2	Директор (бас директор, басқарушы)	
	7.2	Бас инженер	
12. Кәсіптің карточкасы «Бөлім бастығы (көлікте)»:			
Топтың коды:	1325-1		
Қызмет атауының коды:	1325-1-030		
Кәсіптің атауы:	Бөлім бастығы (көлікте)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығымен бекітілген ҚК Автоколонна бастығы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Техникалық бақылау бөлімінің жұмысына басшылық жасау, кәсіпорынның автокөлік құралдарын қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшесінің жұмысына басшылық жасау 2. Автокөлік құралдарына ішкі техникалық бақылау, техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі қызмет нәтижелерін ұйымдастыру және бақылау 3. Кәсіпорынның автокөлік құралдарын қауіпсіз пайдалану саласындағы стратегиялық басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшесінің жұмысына басшылық жасау			

	Дағды 1: Бөлімнің жұмысын ұйымдастыру	Машықтар:
		1. Жалпы бөлімнің және оның жекелеген қызметкерлерінің ағымдағы қызметін бағыттау, түзету және бақылау 2. Бөлімнің кәсіпорынның басқа құрылымдық бөлімшелерімен тиімді өзара іс-қимылын ұйымдастыру 3. Бөлімнің және оның қызметкерлерінің қызметіне талдау жүргізу және бағалау жүргізу 4. Қызметкерлерді іріктеуді жүзеге асыру және қызметкерлерді қажетті даярлау мен қайта даярлауды, ішкі және сыртқы оқытуды ұйымдастыру 5. Тауарлар мен қызметтерді жеткізушілермен келіссөздер жүргізу 6. Техникалық бақылау бөлімінің функцияларына байланысты коммерциялық және претензиялық мәселелерді, автокөлік құралдарын желіге шығару жөніндегі бақылау бекеттерін қарауға қатысу
		Білімдер:
		1. Кәсіпорынның бейіні, мамандануы және құрылымы 2. Кәсіпорынның өндірістік қуаттары мен кадр ресурстарын, тасымалдау технологияларын, жылжымалы құрамды диагностикалау, техникалық қызмет көрсету және жөндеу 3. Бизнес-процестерді түсіну 4. Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттары, ішкі іс жүргізу 5. Нарықтық басқару және басқару әдістері 6. Материалдар мен қосалқы бөлшектер нарығының конъюнктурасы, техникалық қызмет көрсету мен жөндеуге байланысты қызметтер, жұмыс сапасы мен еңбек өнімділігінің өсуін қамтамасыз ету мақсатында озық тәжірибе 7. Қазақстан Республикасының Негізгі заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілерін, кәсіпорынның өндірістік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметін регламенттейтін мемлекеттік органдардың актілерін 8. Еңбек заңнамасының негіздері 9. 9000 сериялы халықаралық стандарттау ұйымының (ISO) стандарттарымен айқындалған сапа менеджменті жүйесіне (СМЖ) қойылатын талаптар 10. Кәсіби қызмет этикасы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Бөлімнің жұмысын бақылау	Машықтар:
		1. Бөлім қызметкерлерінің қойылған міндеттердің дұрыстығын және уақтылы орындалуын бақылау 2. Бекітілген жоспарлардың-жұмыс кестелері мен сметалардың орындалуын бақылау 3. Компанияда қабылданған ішкі және сыртқы құжат айналымы стандарттарының, оның ішінде материалдар мен қосалқы бөлшектерді жеткізушілермен, жөндеу кәсіпорындарымен сақталуын бақылау
		Білімдер:
		1. Бөлім қызметкерлерінің, техникалық бақылауға, автокөлік құралдарын техникалық пайдалануға тартылған басқа да қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтары 2. Бөлім қызметінің саласына қатысты шарттардың талаптарын 3. Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттары, ішкі іс жүргізу 4. Еңбекті қорғау, санитария және өрттен қорғау жөніндегі қағидалар

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Автокөлік құралдарына ішкі техникалық бақылау, техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі қызмет нәтижелерін ұйымдастыру және бақылау	Дағды 1: Автокөлік құралдарына ішкі техникалық бақылау, техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі қызметті ұйымдастыру	Машықтар: 1. Автокөлік құралдарын пайдалану режимінің, мерзімдердің, диагностикалау, техникалық қызмет көрсету және жөндеу технологияларының сақталуын бақылауды ұйымдастыру 2. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалануды ұйымдастыру 3. Кәсіпорынның нақты бөлімшелері үшін автокөлік құралдарын техникалық пайдалану бойынша әдістемелік және нормативтік материалдарды әзірлеу және енгізу, олардың функциялары мен орындалатын операцияларды анықтау 4. Есеп беру нысандарын, оны жүргізу әдістерін әзірлеу 5. Желіде анықталған және желіден автокөлік құралдарының ақаулары бойынша статистикалық деректерге талдау жүргізу, ақаулардың пайда болу себептерін анықтау, оларды жою жөнінде шаралар әзірлеу және қабылдау 6. Кәсіпорынның автокөлік құралдарын пайдалануға байланысты жол-көлік оқиғаларына талдау жүргізу, ЖКО себептерін анықтау және жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру саласындағы іс-шараларды әзірлеу 7. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету мен жөндеуге бюджет қалыптастыру 8. Автокөлік құралдарын техникалық бақылауға, техникалық пайдалануға байланысты ақпараттық, қаржылық, құжаттық ағындарды үйлестіру және бағыттау 9. Автокөлік құралдарын диагностикалауға, техникалық қызмет көрсетуге және жөндеуге байланысты технологиялық процестердің жоспар-кестесін қалыптастыру 10. Операциялардың өзіндік құнын төмендетуге, Еңбек өнімділігі мен Техникалық бақылаудың тиімділігін арттыруға, автокөлік құралдарын техникалық пайдалануға бағытталған жобаларды әзірлеу және енгізу 11. Автокөлік құралдарының жарамды жай-күйін, қозғалыс қауіпсіздігін және қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз етуге қатысты қадағалау органдарының нұсқамаларының, ұсынымдары мен нұсқауларының орындалуын бақылау 12. Автокөлік құралдарын пайдалануға байланысты тәуекелдерді басқару

Білімдер:	
1. Кәсіпорынның қызмет салалары, құрылымы, даму перспективалары 2. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, басқару және еңбек негіздері 3. Кәсіпорынның автокөлік құралдарының мақсаты мен пайдалану шарттары 4. Кәсіпорынның автокөлік құралдарының жіктелуі, негізгі сипаттамалары және техникалық параметрлері 5. Автокөлік құралдарын желіге шығару тәртібі 6. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылау әдістері мен құралдары 7. Бақылау бекеттерінің жұмыс тәртібі 8. Қазақстан Республикасының автомобиль жолдарымен жүруге арналған автокөлік құралдарының рұқсат етілген параметрлері 9. Жүргізушілердің еңбегі мен демалысын ұйымдастыру, сондай-ақ тахографтарды қолдану қағидалары 10. Автомобиль көлігімен жүктерді, қауіпті жүктерді, жолаушыларды және багажды тасымалдау қағидалары 11. Қазақстан Республикасының аумағында ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру және жүзеге асыру тәртібі 12. Автомобиль көлігі саласындағы техникалық регламенттер 13. Кәсіпорында қолданылатын стандарттар мен техникалық шарттардағы автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі нормативтік құқықтық және нормативтік техникалық актілер 14. Автомобиль көлігіндегі жол жүрісі қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік актілерді, оның ішінде автокөлік құралдарын пайдалануға жіберу жөніндегі негізгі ережелерді 15. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану, техникалық бақылау саласында құжаттаманы жүргізу тәртібі 16. Ішкі еңбек тәртібі, еңбек заңнамасының нормалары, оның ішінде еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өрттен қорғау жөніндегі қағидалар 17. Өндірістік және операциялық менеджмент 18. Экономикалық тиімділік, тәуекелдер критерийлері	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Дағды 2: Автокөлік құралдарына ішкі техникалық бақылау, техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі қызметті бақылау	Машықтар:
	1. Автокөлік құралдарын желіге шығару бойынша техникалық бақылау және бақылау бекеті бөлімінің жұмысын бақылау 2. Автокөлік құралдарын техникалық бақылауға, техникалық пайдалануға тартылған жекелеген қызметкерлердің жұмысын бақылау 3. Автокөлік құралдарына техникалық бақылау, техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмыс тиімділігінің көрсеткіштерін бағалау және бақылау 4. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету рәсімдерін бақылау (қажетті қызмет түрлерін орындау, жоспарлар-кестелерді, операциялар тізімін, сметаларды және т. б. сақтау) 5. Автокөлік құралдарының жарамды жай-күйін, қозғалыс қауіпсіздігін және қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз етуге қатысты қадағалау органдарының нұсқамаларының, ұсынымдары мен нұсқауларының орындалуын бақылау 6. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану жөніндегі басшылық құжаттардың сақталуын бақылау 7. Әр түрлі операциялық есептерді қалыптастыру 8. Аналитикалық материалдарды дайындау 9. Басқару іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу
	Білімдер:
	1. Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі нормативтік құқықтық және нормативтік техникалық актілерді 2. Автомобиль көлігіндегі жол жүрісі қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік актілерді, оның ішінде автокөлік құралдарын пайдалануға жіберу жөніндегі негізгі ережелерді 3. Автокөлік құралдарының мақсаты мен пайдалану шарттары 4. Автокөлік құралдарын желіге шығару тәртібі 5. Техникалық жарамды автокөлік құралдарына, агрегаттарға, автокөлік құралдарының тораптары мен бөлшектеріне, оның ішінде конструкторлық құжаттамада және пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарда қамтылған құрылыстарға, конструктивтік ерекшеліктерге және талаптарға 6. Автокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылау әдістері мен құралдары 7. Анықталуға жататын автокөлік құралдарының, олардың агрегаттарының, тораптарының, бөлшектерінің ақауларының түрлерін, ақаулық кодтарын оқу 8. Жол қозғалысы қауіпсіздігі мен экологияға әсер ететін автокөлік құралдарының техникалық жай-күйінің көрсеткіштері 9. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау нормалары 10. Қолда бар ақпараттық материалдарды жүйелі талдау әдістері 11. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану бойынша қызмет тиімділігінің көрсеткіштерін есептеу әдістемесін меңгеру 12. Еңбек заңнамасының негіздері 13. Еңбекті қорғау, санитария және өрттен қорғау жөніндегі қағидалар 14. Есепті кезеңдегі операциялық көрсеткіштер жоспары және операциялық көрсеткіштер жоспарының нақты орындалуы
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 3: Автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу шығындарын бақылау	Машықтар:
		1. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалануға арналған шығыстар бойынша есептерді қалыптастыру 2. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалануға арналған шығыстардың орындылығы мен экономикалық негізділігін бағалау 3. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалануға арналған шығыстарды қысқарту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу 4. Түрлі корпоративтік бағдарламаларды пайдалану
		Білімдер:
		1. Жүйелік талдау әдістері 2. Көлік экономикасы 3. Автомобиль көлігін диагностикалау, техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі шаруашылық операцияларды құжаттамалық ресімдеу 4. Сметаларды жасау тәртібі 5. Түрлері бойынша және жекелеген көлік құралдары бойынша жөндеулерді талдамалық есепке алу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Кәсіпорынның автокөлік құралдарын қауіпсіз пайдалану саласындағы стратегиялық басқару	Дағды 1: Автокөлік құралдарын қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету саласындағы стратегияны әзірлеу	Машықтар:
		1. Автокөлік құралдарын қауіпсіз техникалық пайдалануды қамтамасыз ету саласындағы кәсіпорынның стратегиялық мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдау 2. Автокөлік құралдарын пайдалану процесінде ақаулардың алдын алу, жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру саласындағы іс-шараларды әзірлеу 3. Кәсіпорынның мақсаттары мен техникалық саясатына сәйкес стратегияны іске асыру жоспарын құру 4. Стратегияны іске асыру мониторингін жүзеге асыру
		Білімдер:
		1. Стратегиялық менеджмент, маркетинг, өндірісті ұйымдастыру, заманауи бизнес-технологиялар, қаржылық басқару негіздері 2. Стратегияларды, бизнес-жоспарларды, шарттарды әзірлеу тәртібі 3. Кәсіпорынды басқару құрылымдары 4. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалануға байланысты процестерді оңтайландыру тәсілдері, тәсілдері мен әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Автокөлік құралдарын қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету саласындағы стратегияның іске асырылуын мониторингтеу және бақылау	Машықтар:
		1. Автокөлік құралдарын қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету саласындағы таңдалған стратегияны бағалау 2. Стратегияның орындалуын және кәсіпорын қызметінің мақсаттарына қол жеткізуді бағалау және бақылау 3. Автокөлік құралдарын пайдалану процесінде ақаулардың алдын алу, жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру саласындағы іс-шараларды орындауға байланысты кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінің, жекелеген қызметкерлердің қызметін түзету

		Білімдер:
		1. Автокөлік құралдарын қауіпсіз пайдалану саласындағы индикаторлар жүйесі 2. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану жөніндегі қызмет тиімділігінің көрсеткіштері 3. Қиын бақыланатын сыртқы факторлар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Күйзеліске тұрақтылық Аналитикалық ойлау Міндеттеме Бастама Өз пікірін сенімді түрде жеткізе білу Шешім қабылдай білу, оның ішінде уақыт шектеулі және ақпараттың жетіспеушілігі жағдайында	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4.2	Автомотокөлік құралдарының техникалық жай-күйін бақылаушы, 5 разряд
	5.1	Автокөлікті пайдалану және жөндеу жөніндегі Инженер
	5.4	Механик-бақылаушы
	6.2	Бас механик
	7.1	Бас инженер
	7.2	Директор (бас директор, басқарушы)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"KAZOGISTICS" көліктік және логистикалық ұйымдар мен қауымдастықтар одағы " ЗТБ (Қазақстан көлікшілер одағы)

Жоба жетекшісі:

Альмагамбетов К.Е.

E-mail: statsurina@kazlogistics.kz

Телефон нөмірі: +7 (717) 260 04 38

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 2, 2023 ж.

19. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2026 ж.